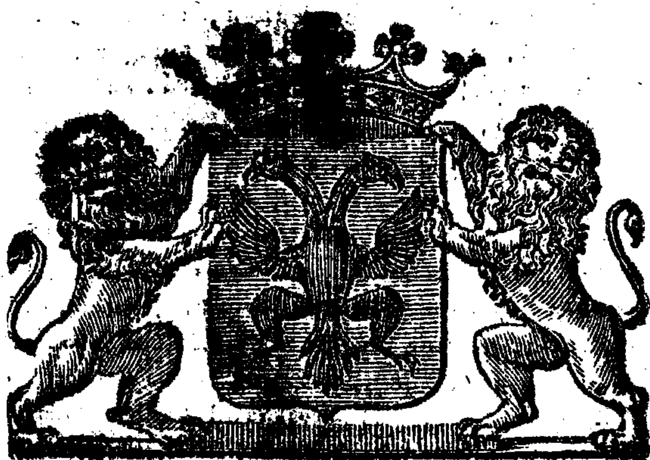
1841. No. 2..

...RNHEMSCHE COURANT.

...prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal ...s wordt uitgegeven, en wel op *Zondag*, *Dings-* ...*Woensdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, is *f* 5 ...e drie maanden. —

WOENSDAG 10 NOVEMBER.

De prijs der Advertentiën is, van *een* tot *vijf* regels *f* 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

...uitenlandsche berigten.

...RUSLAND en POLEN.

...Petersburg, 29 oct. Op het berigt van den be-...ber der linie aan de oevers der Zwarte zee, heeft ...de keizer aan den geestelijke des forts Tenginsk, gedurende de aanvallen en de blokkade, welke de ...lken van den 9den tot den 18den april dezes jaars ... het fort bewerkstelligden, zich steeds met het ... in de hand op de wallen bevond en de soldaten ...a eigen voorbeeld tot de vervulling hunner plig-...spoorde, wegens zijne opoffering en heldenmoed ...ofd een gouden kruis aan het St. Joris-band te ... (*Pr. St. Z*)

ZWITSERLAND.

..., 28 oct. Een Zwitsersch blad, *Der pädago... Beobachter für Eltern, Lehrer und Schul-...er* geeft de volgende schets van den tegenwoordigen ... des bondgenoodschaps: » Zwitserlands politische ...alie heeft sinds eenige jaren grawelijke voort-... gemaakt. De partij der reactie ging in Zurich ... bloedig oproer; daarna vloot burgerbloed in ... in Aargau, in Tessin. Schennis van staats-... en wetten, eenzijdige, gewelddadige vernietiging ...erdragen kwam aan de orde van den dag; ...ging een misstap, Lucern volgt zijn voor-...ganger in de reactionaire pogingen. Het heiligste, het ...urdigste werd der onregtigheid ten middel, tot ...mantel van ... hartstogten ontwijd. Alzoo ...geschiedenis van Zwitserland gedurende de twee ...jaren een gruwelijk tooneel van oproer, bloed-...g, trouwloosheid, misleiding en demoralisering .... De bevolkingen der meeste kantons zijn ...eenigd, hier door politische meeningen, ginds door ...k verschil. De waardigheid der overheden ligt ...eef; de heiligheid der staatsregeling is geschonden, ...aamheid aan de wet wordt geweigerd. De ...heid staat op vijandigen voet met een gedeelte ...; de krijgsman verliest meer en meer het ver-...en in zijne aanvoerders; de stand der onderwijzers ...ig van zijne overheid, een groot gedeelte van ...sersche volk keurt luide en met verbittering ...pen der bonds-overheid af.

ENGELAND.

..., 5 nov. De tijdingen uit Dublin van 2 nov. ...ogst belangrijk. Daags te voren heeft de vermaarde ..., die tot lord-mayor van die groote stad is ver-... het verlaten van den raad, de uiterste moeite ...ich naar zijn huis te begeven, uithoofde van ...de volkemenigte, welke zich op zijnen weg ... einde het volk te bewegen uiteen te gaan verfoeide de heer *O'Connell* zich in zijn rood fluwelen ...melijn gevoerden tabbaard en de baret op het ... het balkon. Terstond weergalmde de lucht van ...toejuichingen. De vensterramen waren bezet ...ouwers, inzonderheid vrouwen, die met hunne ... wuifden. De heer *O'Connell* een oogenblik ...regen hebbende, sprak de vergaderde menigte ...e aan: » De dag van heden is een groote ... Ierland. Ik ben inderdaad verbaasd, mij tot ...or verheven te zien; het is een dag van zege ...ginselen der burgerlijke en godsdienstige vrij-...ene plaats, waar men nimmer daarvan had ...ken; bijaldien onder u lieden teetotallers zich ...verzoek ik hen deze overwinning met matigheid ... mijn voorbeeld te volgen door heden avond ...egen, maar dat dit glas slechts water bevatte .... Welk een schoone dag voor Ierland, ...lander van de afschaffing der unie met de functiën van lord-mayor bekleed te zien. Dit is slechts de voorbode van hetgeen u te wachten staat, zoodra gij eene onafhankelijke wetgeving zult hebben. Thans vermaan ik u, rustig huiswaarts te keeren, want ik ben vermoeid door de werkzaamheden van den dag, en beloof u, dat ik nog dikwijls het genoegen zal hebben u te zien.''

Zoodra de nieuwe lord-mayor in zijn rijtuig was gestapt hernieuwden zich de toejuichingen met eene moeijelijk te beschrijven geestdrift. Duizende menschen hadden op eenen plegtigen omgang gerekend en waren uit dien hoofde omstreeks het standbeeld van *Willem* IV bijeengekomen; doch de heer *O'Connell* heeft eenen anderen weg genomen, een oogenblik op het stadhuis vertoefd en zich vervolgens naar het Merrionplein begeven, waar de volkamenigte hem verbeidde. Zoodra hij verscheen weergalmde de lucht van vivats; nog nimmer heeft het volk deszelfs vreugde met zoo veel geestdrift te kennen gegeven. De heer *O'Connell* sprak de vergaderde menigte in dezer voege aan: » Nimmer is eene grootere revolutie dan de tegenwoordige tot stand gekomen. Wie zou voor 50 jaren hebben gezegd, dat ik ter eeniger tijd lord-mayor van Dublin zou wezen; wie zal thans durven zeggen, dat ik, catholieke lord-mayor van Dublin, benoemd door mijne medeburgers, niet het geluk zou hebben de unie te doen intrekken en de veel grootere eer, om in de Iersche Kamer der Gemeenten deze groote stad te vertegenwoordigen. Thans, nu ik voor uwe regten kan zorgen, zal ik al mijne pogingen aanwenden om de belangen der stad te bevorderen, de zedelijkheid aan te moedigen en de ondeugd te bestrijden. Een van de daartoe in het werk te stellen voornaamste middelen zal zijn het aanmoedigen van het teetotalismus. Mijne vrienden gij hebt eene vreedzame zege behaald.''

Londen, 6 nov. Het onderzoek naar al de bijzonderheden, tot den noodlottigen brand in den Tower betrekkelijk, wordt met ijver en tevens met de stiptste geheimhouding voortgezet. Maar al te zeer blijkt het, dat de begrooting der schade door het gerucht niet overdreven is, en dat men, onder anderen, het aantal der vernielde geweren gerust op veel meer dan 250,000 kan berekenen. Eene groote menigte anderen, in de bomvrije kelders geborgen, schijnt echter bewaard te zijn gebleven.

— Over Marseille heeft men hier berigten uit Bombay en Macao, (*den voornamen inhoud daarvan hebben wij gisteren alreeds onder het artikel Parijs medegedeeld.*) Uit eenen, bij die zelfde gelegenheid ontvangen brief blijkt, dat de Chinezen het oogenblik van verademing, hun door het weder verlaten van Canton door de Engelsche troepen gegund, niet laten verloren gaan, om zich op nieuw in geduchten staat van tegenweer te stellen, en dat niet alleen de oude forten hersteld zijn, maar ook zelfs nieuwe daarbij worden gebouwd, over welken ijver zijner commissarissen de keizer hun zijne tevredenheid heeft betuigd bij een rescript van den volgenden inhoud;

» De Engelsche honden zijn thans, tot tweemaal toe, voor mijne zegevierende troepen geweken, en gij zijt dappere mannen, van die overwinning te hebben kunnen bevechten.. Gij hebt met die barbaren weten tijd te winnen (*dit is de eenige toespeling op het betalen der millioenen*) en dit is wèl; zoo zij het hoofd onderhalen en de gepaste ceremoniën in acht nemen, zoo kunt gij hen hunnen handel, als vroeger, laten voortzetten; maar zorgt bovenal dat gij al de oude forten wèl versterkt en er nieuwe bij bouwt, alles in den besten staat van tegenweer brengende. Houdt een wakend oog op de Engelschen, en roei ze tot den laatsten man uit, zoo zij zich op nieuw wederspannig durven betoonen.''

— De hier ontvangene tijdingen uit China hebben hier veel tevredenheid verwekt, daar men denkt dat de nieuwe opperbevelhebber krachtige maatregelen zal te baat nemen om de Chinezen tot rede te brengen.

FRANKRIJK.

Parijs, 6 nov. De koning is heden te Parijs gekomen en heeft in den raad der ministers voorgezeten, waarna hoogstdezelve naar St. Cloud is teruggekeerd.

— Graaf *Pahlen*, de Russische gezant bij het Fransche hof, vertrekt voor eenige maanden naar St. Petersburg. Volgens sommigen zal hij door prins *Galitzin* vervangen worden.

Wederkeerig wordt de heer *de Barante*, ambassadeur van Frankrijk te St. Petersburg, met een verlof voor verscheiden maanden eerstdaags alhier verwacht. Gedurende zijne afwezigheid zal de heer *C. Périer* met de zaken van het gezantschap belast wezen.

— Gisteren nacht hebben vier comissarissen van policie last ontvangen zich van eenige personen, meestal vreemdelingen, in hunne woningen meester te maken; maar allen hadden middel gevonden om aan deze nasporingen te ontsnappen.

— De staat der zaken te Barcelona blijft nog groote ongerustheid inboezemen. Op het gerucht dat twee commissarissen, door de junta naar den kapitein-generaal *van Halen* afgezonden, om hem de sloping van de citadel te berigten, vermoord waren geworden, zijn twee en twintig personen, en daaronder de bisschop van Barcelona, in hechtenis genomen. Onder de bevolking heerschte groote opgewondenheid.

— De junta's, die zich sedert de oproerige bewegingen te Pampelona gevormd hadden, zijn bij een decreet, den 27sten october te Vittoria uitgevaardigd, ontbonden. Bij een ander decreet, van den 29sten derzelfde maand, wordt het bestuur der provinciën geregeld.

— Denkelijk zal het jaargeld, dat *Maria Christina* uit de schatkist van Spanje trekt, vooreerst ingehouden worden, tot dat de Cortès daarop nader zullen hebben besloten.

— *O' Donnell* en velen der overige ontvlugte hoofden van den jongsten opstand hebben, naar verzekerd wordt, Orleans en Tours tot hunne verblijfplaatsen gekozen.

BELGIE.

Brussel, 7 nov. Het geregtelijk onderzoek ten laste der zaamgezworenen wordt met den meesten ijver voortgezet; naarmate het vorderingen maakt, erkent men al meer en meer, gelijk wij voor eenige dagen gezegd hebben, dat de openbare orde ernstige gevaren heeft geloopen, en dat deze poging tot onlusten, bijaldien zij niet in tijds waren tegengegaan geworden, de noodlottigste gevolgen voor de openbare rust na zich gesleept en een groot aantal slagtoffers gekost zou hebben.

Binnenlandsche berigten.

'sGravenhage, 7 nov. Bij koninklijk besluit van den 4 dezer is benoemd tot advocaat-generaal bij den Hoogen Raad, mr. *P. N. Arntzenius*, tot dus verre substituut griffier bij dien raad.

— Naar men verneemt zijn bij het corps der genie een aantal officieren van dat wapen op non activiteit gesteld. Men telt daaronder den kolonel *Oortwijn*, aan wien bij die gelegenheid de rang van generaal-majoor is toegekend geworden, de kapiteins *de Keth*, *Brock*, *Augennin*, *Jooss*, *Pauw* en anderen.

— De heer *A. M. Anthony* is erkend als vice-consul van Zweden en Noorwegen te Rotterdam.

— Men verneemt, dat Z. M. van af 1°. januarij aanstaande, eervol ontslag verleend heeft aan den heer

C. J. Wenkebach, uit zijne betrekking van raad-adviseur bij het departement van binnenlandsche zaken.

— Z. M. heeft den heer *J. B. Rekaar*, lid der provinciale staten van Zeeland en burgemeester der stad Sluis, vergund, om, zoo wel op Zr. Ms. verjaardag, als op dien van H. M. de koningin, het aan hem, als kommandant der eerewacht aldaar, verleende metalen kruis te dragen, zoodanig als hij het van zijne medeburgers in goud gevat en met diamanten versierd, ten geschenke gekregen heeft.

— Bij koninklijk besluit, van den 29sten october, is de kapitein-luitenant ter zee *S. R. van Franck*, kommanderende Zr. M. stoomschip *de Etna*, eervol van dat bevel ontslagen, en hetzelve opgedragen aan den luitenant ter zee der 1ste klasse *W. T. Baars*.

Mengelwerk.

Spiegeling.

Geen voorbeeld zoo gevaarlijk en van verderfelijker strekking, dan steeds de misslagen van staatslieden ongegispt te laten, of de dwalingen of misdaden, welke op de belangen van millioenen terugwerken, met dezelfde toegevendheid jegens de menschelijke zwakheid te behandelen, welke wij, in de oefening der christelijke liefde, mogen toonen jegens de meer vergefelijke overtredingen, welke enkel eenen bijzonderen persoon treffen, meestal den kwaaddoener zelven. Van den heer FOX moet het gezegd worden, dat, terwijl zijne politische grondbeginsels waren gevormd naar het echte model van de school der Whigs, en gevoegd bij zijne stelling als weerstrevende de oorlogzuchtige en onderdrukkende politiek van het gouvernement, hem aanzetteden om de vrijheid van Amerika te verdedigen en de zaak des vredes te ondersteunen, beide in dien en in den Franschen oorlog, hij echter deze grondbeginselen bestendig wijzigde, overeenkomstig zijne eigene stelling en omstandigheden als hoofd eener partij, makende de eerzucht van den man en het belang zijner volgelingen tot den heerschenden regel van zijn gedrag.

Fox vormde eene coalitie met lord NORTH, wiens persoon en politiek hij zijn gansche leven had trachten in minachting te brengen; wiens verkeerd bestuur in Amerika de oorzaak was geweest, dat het rijk bijna was te niet gegaan, en wiens grondbeginsels volkomen strijdig waren met de zijne.

Het gelukte den heer FOX en lord NORTH om het ministerie van lord SHELBURNE en den heer PITT omver te werpen en hunne plaatsen in te nemen, welke zij voor eenige maanden behielden, toen de koning hun, tot algemeene vreugde, hun ontslag gaf; terwijl lieden van alle rangen en partijen en secten zich vereenigden in één gevoel van walging over het onnatuurlijk verbond (1).

Terwijl de partij van ROCKINGHAM, gedurende vele jaren, van het bestuur was uitgesloten, ijverde zij luide tegen misbruiken van allerlei soort, in het bijzonder tegen de buitengewone verkwisting van de publieke gelden in de verschillende departementen.

Ook kan het niet ontkend worden, dat gedurende den zeer korten tijd dat de schatkist onder hun beheer was, hetwelk geene drie maanden te boven ging, zij de opregtheid hunner verbindtenissen trachtten te toonen. BURKE, welke met angstige bezorgdheid ijverde voor de hervorming, maakte zich niet weinig verdienstelijk jegens het buitenland door zijne poging om buitensporige aanvragen te verminderen, of verouderde en in verval geraakte inrigtingen van allerlei soort af te schaffen; doch met het leven van lord ROCKINGHAM hielden deze pogingen geheel op.

Van het tijdstip hunner vereeniging met lord NORTH, toen zij begonnen te rekenen op een gerust bezit van magt en voordeelen, ten minste voor eenige jaren, ten gevolge hunner sterkte in de beide Huizen van het Parlement, schenen zij aanmerkelijk verslapt te zijn in de strengheid hunner politische grondbeginsels. Boven alles toonden zij eenen beslisten tegenzin tegen elke hervorming, welke niet van henzelven uitging, en welke niet aan hun eigen ministerieël toezigt onderworpen was. Een treffend bewijs van deze daadzaak vertoonde zich vóór het einde der zitting.

De heer PITT, die al hunne gedragingen gadesloeg en al hunne maatregelen met ijverzucht zoowel als onverdroten oplettendheid volgde, trad op met een ontwerp van wet, *ten einde regelmatigheid te brengen in de, gratificatiën, regten en andere emolumenten, welke in de meesten der openbare ambten ontvangen werden;* doch in plaats van eenige ondersteuning bij de andere zijde van het Huis te vinden, zoo als natuurlijk had mogen verwacht worden, ontmoette hij den warmsten tegenstand van dien kant. Lord JOHN CAVENDISH, de kanselier van de schatkist, was te opregt om de nuttigheid van het voorgestelde doel geheel tegen te spreken, en stelde zich dus te vreden, met het plan gedeeltelijk en zijdelings tegen te werken. Maar FOX en BURKE overlaadden de bill, haren ontwerper en de administratie, waarvan hij korteling een deel had uitgemaakt, met de strengste benamingen of beschuldigingen. Een van de hoofdpunten, waarop zij gewoonlijk hunne bespotting en verachting uitputteden, was de redevoering, van den troon uitgesproken bij de opening der zitting.

Dit opstel wilden zij beschouwd hebben als eene massa van ongemeende beloften, deels uit zich zelven ongeschikt om in praktijk te worden gebragt, deels slechts bestemd, om de menigte om den tuin te leiden. PITT was dus voornemens om de administratie, van welke hij een aanzienlijk deel had uitgemaakt, te zuiveren van zulke beleedigende aantijgingen, en toen hij den maatregel ter tafel bragt, merkte hij aan, dat deze zou toonen dat, »Zijner Majesteits redevoering »niet vol was van enkel ledige betuigingen, maar dat »integendeel de ministers van dien tijd, zoo zij aan het »bestuur gebleven waren, besloten hadden om dezelve »in al hare deelen ten uitvoer te brengen. BURKE, verontwaardigd, en gedurende vele jaren gewoon om tegen lord NORTH, terwijl hij in de beslommeringen van den Amerikaanschen oorlog gedompeld was, eene zeer scherpe taal te voeren, bedacht niet genoeg, met hoe verschillend eene tegenpartij hij nu te kampen had. In eene van die vlagen van toorn, aan welke hij onderhevig was, oprijzende, riep hij uit, dat »het gedrag van het gewezen »kabinet moest worden ten toon gesteld, ten welken »einde hij zou voorslaan om zekere papieren ter tafel te »brengen. Het Huis zou dan op eens de plannen van »voorgewende hervorming voor zich hebben en dezelve »kunnen vergelijken met de uitvoering van misbruiken. »Uit die vergelijking moge dan worden opgemaakt of de »bedoelde redevoering niet met betuigingen en beloften »praalde, terwijl hunne maatregelen vol misdadigheid waren."

Zulke sterke uitdrukkingen konden door PITT niet onbeantwoord worden gelaten.

»Laat het geschil tusschen ons," antwoordde hij, »onmiddelijk worden getoetst, en een volkomen onderzoek ingesteld. De edele heer weet het best, of het »ter tafel brengen van plannen tot theoretische hervormingen, en het plegen van practische misbruiken in »de ambten, al of niet in denzelfden persoon zamengaan."

Daar er geen woord tot antwoord van de ministeriële zijde werd geproken, ondervond de regelings-bill van PITT dien avond geene tegenkanting meer.

(17de juni), Bij hare verdere doorzetting echter ondervond zij allerlei soort van indirecte tegenkanting; lord JOHN CAVENDISH zelf stelde haar als noodeloos of nutteloos voor, ofschoon PITT, nu in al de bijzonderheden harer bedoelde werking tredende, zich stellig overtuigd verklaarde, dat zij der natie ten minste veertig duizend pond jaarlijks uitwinnen zou. FOX herhaalde de woorden, door den kanselier van het exchequer gebezigd, bij welke BURKE voegde, dat de bill het tegengestelde van ware oeconomische hervorming inhield, dewijl zij, in plaats daarvan, slechts afpersing en verhooging aan zou brengen. Sommige van de vergelijkingen en toespelingen, door BURKE in het bijzonder gemaakt, en welke op eene verachtelijke wijze op PITT doelden, als een plannenmaker en hervormer, schenen, wanneer zij van *zijne* lippen kwamen, zijne toehoorders niet weinig te verwonderen, daar hij zelf zoo korteling aanspraak had gemaakt op algemeene goedkeuring door dezelfde middelen. Daar het echter te onregtmatig mogt schijnen, niet toe te staan, dat de bill in het Huis der Gemeenten zou doorgaan, lieten de ministers toe, dat zij aan de Pairs werd opgezonden; maar daar schaarde zich de geheele magt van het bestuur in slagorde tegen den maatregel. Zelfs de hertog VAN PORTLAND, die zelden eenige proeven van welsprekendheid gaf, brandmerkte hem als »meer eene kwaal dan eene remedie;" terwijl lord FITZWILLIAM denzelven beschreef als zijnde beide beuzelachtig en kwellend van nature. Dus aangevallen, werd de maatregel ten laatste geweigerd. Zulk een tegenzin, betoond tegen dezelfde ontwerpen van afschaffing, die zij zelven, slechts weinige maanden te voren, met zooveel ijver, hadden geveinsd te willen invoeren, zelfs in het paleis, en aan de tafel van den souverein, klaarblijkelijk, wijl zij nu waren voorgesteld geworden van eene vijandelijke zijde, miste niet, eenen verdienden indruk op den publieken geest te maken. Het werkte mede tot de ongunst van het ministerie in alle deelen van het koningrijk; en daar het hen eenigermate ontmaskerde, bereidde het in stilte den weg voor tot die verwonderenswaardige gebeurtenissen in het inwendige van het bestuur, welke voor het einde des jaars plaats vonden.

Sommige van de misbruiken, welke PITT had getracht te doen uitkomen en bloot te stellen, in de vervordering van de bill, welke hij in het Huis der Gemeenten ter tafel bragt, waren inderdaad van zulk eenen zonderlingen aard, dat zij niet alleen de verwondering op[illegible]ten, maar zelfs eenen graad van bespottelijkheid [illegible] bragten. Zij dienden om te toonen hoe zeer het p[illegible] was beroofd geworden in vele of in al de voorna[illegible] posten, vóór den afstand van lord NORTH. Di[illegible] man was het doel, waartegen PITT zijne hevig[illegible] vallen rigtte: ook kon het Huis zich volstrekt [illegible] lagchen onthouden bij een' van de posten, wel[illegible] som van 340 pond (4080 gulden) aangaf, beta[illegible] den secretaris van de schatkist, voor het artikel [illegible] *garen*.

De jaarlijksche uitgaaf van den eersten mi[illegible] zijne persoonlijke *kantoorbehoeften*, onder welke [illegible] naming echter het *bindgaren* begrepen was, [illegible] gering uit, daar het op dertien honderd pond [illegible] gulden) kwam.

Lord NORTH, om inlichting gevraagd, droeg niet alleen eene aannemelijke, maar ook eene [illegible] doende verdediging van de meeste der aangehaalde[illegible] voor. Wat aangaat de uitgaaf van *bindgaren*, [illegible] vrij veel vrolijkheid had opgewekt, daar hij te[illegible] tijde zijne volkomene onwetendheid hieraan betuigd[illegible] ondernam ROBINSON om er eene soort van uitlegging [illegible] geven, welke, hoe vernuftig of zelfs gegrond [illegible] ware, echter zijne hoorders meer vermaakte dan [illegible] den stelde.

Het is zeker, dat, gedurende het tijdvak dat [illegible] 1782 voorafging, de misbruiken, in vele groote [illegible]tementen, welke alle redelijke grenzen te boven [illegible] luide parlementaire regeling eischten. Ik heb ze[illegible]genheid gehad om te hooren, zoo niet om te zien, [illegible] en voorbeelden van berooving (want zij verdiend[illegible] naam) welke in de tegenwoordige dagen naa[illegible] geloof zullen vinden. Ik was eenigzins van nabij [illegible] met eenen handeldrijvenden lord, die, eenen bur[illegible] zeer groot fortuin bezittende, zelf lid van het [illegible] Gemeenten in achtervolgende Parlementen was. [illegible] hij tot lid van de kamer van koophandel was [illegible] geworden, vaardigde hij een bevel uit om e[illegible] aantal tinnen inktkokers aan te schaffen voor [illegible] gebruik, welke hij naderhand tegen eenen, [illegible] vervaardigd, verwisselde. Ik heb hem op het [illegible] zien, gekleed in een gewaad van groen fluwee[illegible] vaardigd, zoo als het gerucht verhaalt, uit de ma[illegible] die hij in zijn publiek karakter had besteld, [illegible] zoogenaamde doel om zaken te maken, ten einde [illegible]ciële papieren te bevatten. Zijne vrienden en corre[illegible]ten konden de schrijfbehoeften herkennen, waarva[illegible] ruimen voorraad gemaakt had, meer dan tien ja[illegible] de kamer van koophandel zelve, afgeschaft bij de [illegible] BURKE, had opgehouden eenig bestaan te hebbe[illegible] na 1782 wordt er gezegd, dat er dergelijke da[illegible] hebben plaats gehad. Deze edelman of liever zij[illegible] stond op de lijst van de Britsche pairschappen, we[illegible] stemd waren, om òf vernieuwd òf ingesteld te word[illegible] lord NORTH en FOX, en wier getal, naar ik mij he[illegible] twee en dertig of drie en dertig bedroeg; bijal[illegible] coalitie ten tweeden male in het kabinet was ingedr[illegible] in het begin van 1784, zoo als zij zeker verwacht[illegible]

Nog waren dit de eenige officiële en ministeriële [illegible] eigeningen niet van publieke gelden tot bijzondere [illegible] den, welke de tijden, waarvan wij spreken, onderscho[illegible] Van het ministerie van sir ROBERT WALPOLE af, tot het [illegible] van het bestuur van lord NORTH, werden weinig [illegible] van een aanmerkelijk inkomen, geheel vrij, aan de[illegible] tor in naam gegeven. Zelfs onder het eerste bestuur va[illegible] ROKKINGHAM in 1765, vinden wij WILKES *ingescha*[illegible] (*quartered*) op het geheele bedrag van de tafels de[illegible] kamer en admiraliteit, ten bedrage van 1040 pond [illegible] daar de markies hem 500 pond, de mindere lord[illegible] de schatkamer 60 pond ieder en de leden van de [illegible] van koophandel ieder 40 pond betaalden. Deze [illegible] daakzaak is gestaafd in HORNE's brief aan JUNIUS, [illegible] 31 juli 1771. Men poogde niet om het te [illegible]nen. Toen de hertog VAN GRAFTON, in jun[illegible] hetzelfde jaar 1771, den post van geheim-zegel [illegible] der aannam, welke te voren voor lord WEYMOUTH [illegible] bestemd geweest, geeft JUNIUS meer dan te kenne[illegible] de laatstgenoemde edelman door den hertog [illegible] *geschreven* ten koste van RIGBY, die van [illegible] 1782 in naam alléén het betaalmeesterschap [illegible] en zeemagt bekleedde. Ik kende eene dame [illegible] welke, daar zij de dochter was geweest [illegible]

(1) BROUGHAM.

... die een hoog ambt bekleed had, gewoonlijk gezegd werd 16 personen op éénen tijd gereden te hebben (1), aan wie haar vader plaatsen gegeven had, onder die uitdrukkelijke voorwaarde of dit beding. Ik geloof dat ... hen allen overleefde. Gouvernementen, militaire bevelhebberingen, posten bij de belastingen, in een woord plaatsen van allerlei soort binnen- en buiten- 's lands ... gewoonlijk beladen met *rijders*.

... herinner mij, in denzelfden tijd, waarvan ik nu ... in juli 1783, toen de bil ter regeling der posten bij het exchequer voor het Huis der Gemeenten ..., dat HUSSEY, de in het werk gestelde misbruiken ... noemende, vroeg: »Hebben de ministers nimmer gehoord van het *inschrijven* (*quartering*) van eenen persoon ten koste van eenen anderen? Willen zij het wagen te verzekeren, dat op dit oogenblik geen persoon, naar het heet buiten betrekking, *ingeschreven* is op het salaris van iemand in bediening? Ik wil het tegenwoordige ministerie niet beschuldigen. Zulke practijken, geloof ik, hebben onder alle besturen, gedurende verscheidene jaren, bestaan.” Noch ... noch lord NORTH, hoewel beiden opstonden om te spreken gedurende den loop van den avond, waagden ... verzekering van HUSSEY te weerspreken. De heer PITT zelf, toen hij de bill ter tafel bragt, waarvan laatst gesproken werd, haalde vele vervreemdingen van publieke gelden aan, welke toen plaats vonden, maar aan welke wij in de tegenwoordige tijden naauwelijks geloof kunnen slaan.

Aan het zeekantoor, waar geene *fooijen* waren veroorloofd, en waar zij, *onder dien naam*, geweigerd waren, ontving de eerste klerk, wiens salaris geene ... pond 's jaars te boven ging, aan *giften* jaarlijks ... 2500 pond. De lords van de schatkist waren gewoon ... eigene bedienden tot zegeldrukkers op het zegelkantoor aan te stellen, terwijl zij hun dadelijk verlof ... afwezigheid verleenden, zoodat de taak door gevolmagtigden verrigt werd. Niet alleen kolen en kaarsen, ... zelfs sommig huisraad, werd door hooge ambtenaren ... om op kosten van het publiek naar hunne huizen, zoowel te Londen als op het land, gezonden te worden. ... postkantoor en de werven vertoonden daadzaken, ... evenzeer hervorming vereischten. PITT verklaarde, ... gewone gezamenlijke som voor schrijfbehoeften en ... 18000 pond (216000 gulden) te boven ging, er ... de dat hij had gehoord van appartementen, welke ... van het publiek van papier waren voorzien. Ik gevoel mij echter verpligt te betuigen, dat lord NORTH niet alleen het klaarste en waardigste antwoord gaf op deze ... ingen, ... persoonlijk of officiëel be... , maar ook zijne eigene belangloosheid bewees, ... lang hij aan het hoofd der zaken stond. »Toen ... zeide hij, »geplaatst werd, in het beheer van ... schatkist, vond ik, dat mijne voorgangers steeds ... voorzien geworden van kolen en kaarsen op kosten van het publiek, volgens een oud gevestigd gebruik. Echter deed ik mijn voordeel niet met ... aanwending, hoezeer gevestigd door lengte van ..., maar kocht deze artikels uit mijne eigene beurs.” ... voegde er bij, »Niet alleen nam ik alle voorzorgen, ... einde voor te komen dat er bedrog op mijnen naam ... gepleegd, maar ik verzeker het Huis dat ik het ... gste onderzoek doen zal, en, zoo ik overtreding ..., niets onaangewend zal laten, ten einde de overtreders te doen straffen.” Al deze wijzen om het ... inkomen of salaris der posten te vermeerderen, ... vernietigd, zoo als ik weet, door den heer PITT, ... hij eerste minister werd, in alle takken van het ..., zoo ver zijn invloed reikte. Maar hij was in ... allen verpligt eene grootere inbreuk op de con... maken, door het uitdeelen van eereteekenen en ... en, als eene vergoeding voor emolumenten.

(*Historical Memoirs; by* N. W. WRAXALL.)

...voering van den graaf VAN RECHTE... uitgesproken vrijdag den 5den nov. ... in de vergadering van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

EDEL MOGENDE HEEREN!

... de discussiën omtrent de begrooting van 1842 ..., tegen welker aanneming ik mij, op destijds ... de gronden, heb verklaard, zijn mijne gevoelens ... den staat van zaken in ons vaderland evenmin ... als de zamenstelling en de gang van het bestuur. ... vertrouwen op dit bestuur blijft geschokt, en ik ... zelve — evenmin als destijds — genoegzaam gevestigd beschouwen, om aan hetzelve eene *tweejarige* beschikking over 's lands gelden toe te staan.

In een breedvoerig betoog daaromtrent wederom te treden, zou noodeloos zijn; en U E.M. aandacht wil ik niet vermoeijen door de behandeling eener staatkundige kwestie, toenmaals door verschillende geachte sprekers en ook door mij uiteengezet, en door de heeren ministers beantwoord, zonder dat (ik moet het verklaren) mijn aanvankelijk gevoelen is gewijzigd of mijn vertrouwen is vermeerderd.

De beide andere motieven, op welke ik vermeend heb in de vorige zitting mijne goedkeurende stem aan de tweejarige begrootingswetten te moeten weigeren, bestaan mede beide nog.

Het eene, niet te herstellen, was de te late aanbieding der begrooting, strijdig met de bepalingen der grondwet: het andere *het hooge cijfer*. Dit laatste heeft slechts eene geringe wijziging door partiële, over het geheel weinig afdoende bezuinigingen verkregen.

Men zal, bij de verwerping van het voorgestelde, mij welligt vragen, wat ik begeerd verlang.

Hoezeer ik vermeen, dat mijne politische denkbeelden genoegzaam uit mijne vorige in deze Kamer gedane betoogen blijken, zal ik nogthans mijne wijze van zien kort, maar zoo ik hoop duidelijk, mededeelen.

IK VERLANG EENE CONSTITUTIONELE EN ZUINIGE REGERING.

Ten einde daartoe te geraken, een homogeen ministerie, dat eenheid van kracht, eenheid van wil en eenheid van binnen- en buitenlandsche staatkunde tot regel van deszelfs politisch gedrag maakt.

Een ministerie, welks gang in de algemeene grondbeginselen door den koning wordt geleid, en hetwelk wederkeerig den koning deszelfs inzigten eerbiedig maar onbewimpeld en standvastig verkondigt. *Een ministerie*, geankerd op de openbare meening, met welke die der volksvertegenwoordiging, bij een *verbeterd en directer kiesstelsel*, noodwendig moet overeenstemmen. *Een ministerie, in hetwelk de vorige regering door geen lid wordt vertegenwoordigd. Een ministerie*, eindelijk, vormende een *collectief staatsligchaam*, welks leden gezamenlijk den algemeenen gang van zaken overwegen, en het gewrocht dier overwegingen, *de handelingen en inzigten der regering*, moedig en openbaar verkondigt.

En *zoodanig ministerie* is geenszins strijdig met de individuële verantwoordelijkheid van elk hoofd van een departement van algemeen bestuur; en wie zal kunnen beweren, dat het niet is nuttig en overeenkomstig aan de strekking van eene grondwettige regering?

Ik verlang eene herziening der grondwet door zoodanig ministerie, op last des konings voorgesteld, *in den constitutionelen, monarchalen zin*, met het regt van zijde van het bestuur, om, namens den koning, *de vertegenwoordiging des volks te ontbinden* en aan nieuwe verkiezingen te onderwerpen.

Ik verlang die herziening bepaaldelijk uit het oogpunt van de vereenvoudiging van de huishouding van den staat, van welke alleen eene wezenlijke en afdoende vermindering van staatsuitgaven te verwachten is, — waardoor eenige miljoenen kunnen worden bespaard, de drukkende lasten der natie worden verminderd, 's lands crediet op hechte grondslagen gevestigd, *ontevredenheid te gelijk met het vertrouwen op de regering worden hersteld.*

Bij het raderwerk van het bestuur moet slechts het noodzakelijke worden behouden, ten einde voor nuttige verbeteringen, *waartoe ons de middelen tegenwoordig ontbreken*, iets over te houden, zoodoende aan nijvere handen werk te verschaffen en den physieken toestand van het land te verbeteren.

Het is niet in de karige belooning van bekwame en noodzakelijke ambtenaren, maar in de *afschaffing van noodelooze of te ontberen ambten*, in de vereenvoudiging van het geheele staatswerktuig, dat de bezuinigingen moeten gezocht worden.

Met omzigtigheid moet worden afgeschaft, met wijs overleg worden hersteld. De door velen gewraakte, door velen welligt niet genoeg gekende centralisatie kan op eene verstandige wijze worden verminderd, echter zoodanig, dat het toezigt van hoogere besturen op mindere in zoo verre blijft bestaan, als dit noodzakelijk is tot behoud van eenheid waar die nuttig is, tot behoud van eenen regelmatigen gang van zaken, en tot voorkoming van abuizen en kwellingen der besturden.

In zoodanig constitutioneel, in zoodanig vereenvoudigd staatsbestuur vind ik uitsluitend de herstelling van den bedroevenden toestand, in welken het land is gedompeld.

Ik beschouw zoodanig krachtig, op de behoefte en de openbare meening gevestigd bestuur dubbel noodzakelijk, als ik de woelingen, gadesla in een naburig rijk, vroeger een deel van Nederland uitgemaakt hebbende; woelingen, die tot niets nuttigs of goeds kunnen leiden. Elk Nederlander verlangt voortaan in vrede en vriendschap met deze naburen te leven, en *niemand, om immer met dezelve in eenige naauwere betrekking te staan.*

En wie zal het mij dan ten kwade duiden, dat ik bij mijne overtuiging, in afwachting dat de nieuwe regering den ouden weg, die het vaderland ten verderve heeft geleid, verlate, en een ander, vaster *constitutioneel* en *zuinig bestuur* vestige, aan dezelve dat vertrouwen niet kan en mag schenken dat ik zoo gaarne bereid ben aan haar te verleenen als zij afdoende maatregelen tot herstel van 's lands zaken zal nemen.

Ik zal tegen de voorgedragene begrooting stemmen.

Volkenregt.

Histoire des progrès du droit des gens en Europe depuis la paix de Westphalie jusqu'au congrès de Vienne; avec un précis historique du droit des gens Européen avant la paix de Westphalie. Par HENRY WHEATON, *Ministre des Etats-Unis d'Amérique près de la cour de Berlin. Leipzig*, BROCKHAUS, 1841.

(*Zie n°. 220.*)

In de latere middeleeuwen ontwaart men eene opvallende onverschilligheid der volken en vorsten omtrent eenigen overwigtigen staat. Onverschillig zag Europa den val toe van het magtige Bourgondische rijk. Ware Bourgondië in stand gebleven, zoo zouden zware oorlogen tusschen Frankrijk en Duitschland zeldzamer geweest zijn. Maar na den val van Bourgondië staan, in de 16de eeuw, twee sterke mogendheden onmiddelbaar tegen elkander over, de koningen van Frankrijk en het huis van Oostenrijk; beide stoten op elkander in de Italiaansche geschillen en oorlogen onder KAREL VIII en LODEWIJK XII. Na dien tijd ontwikkelt er zich eene betrekkelijke gelijkheid onder de Europische staten, geheel verschillend van den vorm des middeleeuwschen volkeren-staats. Het eerste denkbeeld van een politisch evenwigt, door verbonden te scheppen, rees in de Italiaansche staten en werd verder ontleend uit het bondgenootschap van Spanje en Oostenrijk. Daarna werd de Spaansche monarchie, benevens de beide Siciliën, de nieuwe wereld en twee groote kringen in het Duitsche rijk onder KAREL V vereenigd, Hongarijë aan zijn huis onderworpen, de koning van Frankrijk gevangen, Milaan aan zijnen zoon gegeven; de MEDICI heerschten door hem, Genua werd vrij door hem, MARIA van Engeland diende zijn belang, de Nederlanden behoorden hem. Op zijn eersten rijksdag gaf hij den wil te kennen, het oude Keizerrijk te herstellen. »Een heer zou er zijn, volgens de herkomstige gebruiken des rijks.” Eerst toen hij bij Mühlberg overwonnen had, schreef hij onbeschroomd belastingen en godsdienstwetten uit en omgaf (in 1550) de rijksvergadering met soldaten. MAURITS van Sakse ondernam den strijd, men kan zeggen, niet alleen voor de vrijheid der Duitsche staten, maar ook, ofschoon onbewust, voor die van Europa. Hij verbond zich met HENDRIK II van Frankrijk. Hoe zonderling klinkt, het dien Franschen koning, in eenen brief aan de rijksstanden, zich te hooren noemen: *Libertatis Germaniae et principum captivorum vindex.* Dezelfde strijd duurde voort onder den magtigen zoon des magtigen KARELS, FILIPS II. Oostindië en Portugal, Engeland en Ierland voegden zich bij de Spaansche magt; FILIPS' oom, keizer FERDINAND, was koning van Bohème en Hongarijë; de hertog van Savoje, zijn zwager, won tegen HENDRIK II dien slag bij St. Quentin, die, volgens de uitdrukking van KAREL V, den weg naar Parijs openen moest; de Spaansche troepen genoten den roem der beste krijgstucht, aan hunne spits JUAN D'AUSTRIA en ALESSANDRO FARNESE; in de slimme politiek ging geen kabinet zijne Italianen te boven; Genua was voor hem, Venetië vreesde hem, half Zwitserland hield zijne zijde, Rome durfde niets tegen den aanmatigenden beschermheer des geloofs. Daarbij was Frankrijk verscheurd door zijne godsdienst-kampen: en toch braken FILIPS II despotische plannen op het bondgenoot van HENDRIK IV, ELIZABETH van Engeland en WILLEM van Oranje. De Nederlanden speelden eene roemvolle rol in die worsteling, wier uitslag de vrijheid van Europa was. Bij de

(1) ... roden.

eind z s levens zag FILIPS zijn rijk uitgeput van menschen, met schulden beladen, zijne vijanden en rebellen magtig.

Vervolgens voegden zich de twee takken van Oostenrijk nogmaals te zamen en voerden gemeenschappelijk den 30 jarigen oorlog. Na de breuk der dommelige protestantsche unie werd de keizer FERDINAND II alvermogend. De heilige gebruiken des Duitschen rijks beperkten hem volstrekt niet; hij schiep vorsten en graven naar goeddunken, hief de rijksvergadering op en onderhield 160,000 man der beste troepen; aan de rijkstanden verbood hij de werving; aan de landstanden ontnam hij hunne regten, Brandenburg en Pommeren bragten in weinig jaren 30 millioen daalders op. Hij zette de hertogen van Mecklenburg ongehoord af; zonder vorstelijke regtstoel deed hij uitspraak voor Darmstad tegen Kassel, voor Bertholdsgaden tegen Salzburg, voor Hildesheim tegen Brunswijk; hij deed de graven van Mantua in den ban, verklaarde aan het onafhankelijke Zweden, wien het als koning erkennen zou. Veen lag tusschen de Oostenrijksche bezittingen in Italië en Duitschland Valtelin; Milaan moest vereenigd, dit derhalve ingetrokken worden. Savoje was meest Spaansch, de Elzas Oostenrijksch, Opper-Bourgondië Spaansch; de Spanjaarden hielden de Palz bezet; Hessen-Darmstad was keizerlijk gezind; de erfopvolging in Julich en Berg was onbeslist; Vlaanderen was Spaansch. Wat heeft hier het verbond van RICHELIEU en GUSTAAF-ADOLF met de protestantsche staten uitgewerkt? De vrucht daarvan en der roemrijke overwinningen was de Westfaalsche vrede; alle Europische hoven namen deel aan denzelven; de politische toestand van Europa kreeg eene gansch andere inrigting; de twee takken van Oostenrijk waren gescheiden. Scherpzinnig kenschetst de schrijver de uitwerking van dien vrede: gelijkheid van godsdienst en dienvolgens onvermengde politiek; de Duitsche staten werden souverein naar buiten en binnen; Frankrijk en Zweden strekken tot waarborgen daarvan en vormen een tegenwigt tegenover Spanje en Oostenrijk; de republieken der Vereenigde Nederlanden en Zwitserland, als volstrekt zelfstandige staten in het Europische statenstelsel, worden de vrijplaatsen der gedachte en de toevlugtsoorden der vervolgden; Spanje en Frankrijk verstaan zich omtrent de supprematie, bij den vrede der Pyreneën, in 1659; het Noorden, Zweden, Polen, Denemarken beslechten hunne vorderingen bij den vrede van Oliva en van Koppenhage, in 1660.

In de stormen des geweldigen strijds was de vervolgde HUGO GROTIUS met zijn onsterfelijk werk: *De jure belli ac pacis*, in 1625 te Parijs opgetreden; tegen het laatst der 17de eeuw doceerde PUFFENDORF te Heidelberg en Lund, waar hij, in 1672, zijn uitgebreid werk: *De jure naturae et gentium*, en later het uittreksel uit hetzelve: *De officio hominis et civis* uitgaf. De schrijver doet zien, hoe opmerkelijk terstond bij deze eerste grondleggers des volkenregts, in den waren zin des woords, de historische en filosofische behandeling der wetenschap zich van elkander scheiden en de verschillende scholen opkomen. Niet, dat HUGO GROTIUS de wijsgeerige beschouwing miskende, hij gevoelde slechts de zwakheid van eenen enkelen hervormenenden geest, die met de magt der steeds toch subjectief voorgestelde gedachte, zijne eeuw overtuigen en beheerschen wil. Daarom haalde GROTIUS die menigte van plaatsen aan uit den Bijbel, de redenaars, de wijsgeeren, de geschiedschrijvers en dichters aller eeuwen, ten einde de overeenstemming van den menschelijken geest omtrent de gewigtigste zedelijke beginsels van een daar te stellen volkenregt te toonen. Deze overeenstemming moet eene algemeene oorzaak hebben, zoo besloot hij verder, welke slechts in het natuurlijke regt of in eene gelijkaartigheid der natiën bestaan kan. Alzoo, op empirischen of historischen weg tot de filosofische conclusie komende, legt hij zijne grondslagen van tweederlei soort, natuurregt en volkenregt. PUFFENDORF, daarentegen, loochent eigenlijk het positieve volkenregt, hetgeen uit eene overeenstemming of uit overeenkomst der natiën bestaan zou. Hij gaat alleen uit den natuurstaat der menschen uit, wil daarin, gelijk HOBBES en alle staatkundige filosofen van dien tijd, den eenigen grond van algemeen regt vinden, en ziet zich derhalve genoodzaakt, waar hij over oorlog en vrede handelt, het abstracte denkbeeld, 't welk hem tot grondslag van redenering strekt, te wijzigen, door te erkennen dat de beschaafde natiën zekere regelen hebben ingevoerd, ten einde het oorlogen te verzachten. Over het algemeen schijnt het gevoelen des schijvers onbetwistbaar, dat PUFFENDORF in de belangrijkste gedeelten zijns werks over het natuurregt, meer een compilator van GROTIUS en zijn scholier was: maar de billijkheid vordert daarbij aan te merken, dat PUFFENDORF van veel meer belang voor de wetenschappelijke ontwikkeling des natuurregts en der eigenlijke staatswetenschap, dan wel voor het volkenregt; terwijl men bij GROTIUS een zamenhangend geheel en gevolgrijk stelsel mist, welk gebrek zich daarin weder zijne natuurlijke verontschuldiging vindt, dat GROTIUS zich bepaalt bij een volkenregt, gelijk het bij eene meerderheid van beschaafde natiën werd gevonden.

In den loop zijns werk vergelijkt nu de schrijver steeds de verhouding van den politischen toestand der staten en die hunner staatkunde zelve met de theoriën der publicisten. Zoo worden voor het eerste tijdvak de waarlijk opmerkelijke gevoelens van FENELON omtrent een evenwigt, hetwelk reeds op eene soort van algemeene republiek gegrond werd en tegen de ontzaggelijke magt van het Spaansche huis gerigt was, aan de contrasterende politiek van LODEWIJK XIV ten spiegel voorgehouden; LEIBNITZ, SPINOZA, ZOUCH en anderen kortelijk bijgebragt, terwijl eindelijk het zeeregt behandeld wordt met eene uitvoerigheid en naauwkeurigheid, die dit boek moeten doen rangschikken onder degene, waarin voor de historische verklaring des zeeregts het meeste is gedaan. (*Het slot hierna.*)

Advertentiën.

Marktprijzen.

NIJMEGEN, 8 November 1841.

Tarwe word op vorige prijzen gehouden, met gewone lijken omgang; *Oude Booglandsche* ƒ 12.25 à ... dito *Kleefsche* en *Inlandsche* ƒ 11.25 à ƒ 12; *Nieuwe Tarwe* van ƒ 9 à ƒ 11. — *Rogge* tot vorige prijzen traag afgegaan; *Oude* ƒ 6.90 à ƒ 7.15; *Nieuwe* ... à ƒ 6. — *Gerst* vond tot beperkte prijzen genegen koopers; *Winter-* ƒ 4.75 à ƒ 5, *Zomer-* ƒ 4.25 à ƒ 4... *Boekweit* in een doen; *Nieuwe* ƒ 6.25 à ƒ 6.50... *Haver* als voren; *Oude* ƒ 2.80 à ƒ 3.10; *Nieuwe* ... à ƒ 2.70. — *Erwten* waren begeerd; *Graauwe* ƒ ... ƒ 11; *Groene* ƒ 9 à ƒ 10.75; *Witte* ƒ 7.25 à ƒ 7.75...

Waterhoogte te Arnhem.

Den 9 Nov. 2 El 0 Palm 5 Duim; gew. 0 Duim ...

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker...